

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1000. Usque Ad Annum 1063

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1761

VD18 90117956

§. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66323](#)

nemo mortalium Sedis suæ jura neglexisse accusat.

§. X.

Utriusque
Potestatis
confusio.

*Hist. lib.
XLIX. §.
46.
LII. §. 12.
LV. §. 36.*

*Lib. XI.
§. 29.*

Ex eo deinde tempore quo Episcopi ad principatum Sæcularem se enectos intellexerunt, atque in partem Regiminis Politici admitti, putarunt, sibi ut Episcopis illa jura convenire, quæ solum ut Principibus competebant. Reges judicare aggressi sunt non solum in tribunali Confessionis secretæ, sed etiam in Conciliis. Reges vero Jurium suorum rudes non obfistebant, quod in Carolo Calvo & Ludovico Ultramarino, ut omittam alios, notavi. Accessit in medio Sæculi octavi Regum consecratio, illa ætate introducta. Quippe cum Episcopi coronam Regibus imponerent, eis Dei nomine Regnum dare videbantur.

Sed jam prius insolentem adversus Dignitatem Regiam molitionem literis mandatam invenio, quam ceteris omnibus antiquiorem puto, tunc nempe peractam, cum Episcopi Wambam, Visigothorum in Hispania Regem, in Concilio Toletano anno sex-

cen-

centesimo octogesimo primo a Regno
deposito, prætexentes, quod ei
Pœnitentia publica fuisset injuncta,
& habitus monasticus collatus, licet
inficio, nempe ob morbi subitam vim *lib. XLVII.*
sui ipsius impotis. Secundum exem-*§. 40.*

plum habemus in Pœnitentia Ludovi-
co Pio injuncta; unde Episcopi, qui
eam dictaverant, sequi putabant, non
licere Pœnitenti Dignitatem Regiam
repetere. At S. Ambrosio in men-
tem non venit, simile aliquid ex Pœ-
nitentia Theodosii inferre. Quis ve-
ro dicere præsumat, S. Ambrosio, vi-
ro maximo, constantiam defuisse, qua
auctoritatem Ecclesiæ propugnaret,
aut scientia Canonum Gothis in Sæ-
culo septimo & Francis in octavo exi-
stentibus inferiorem fuisse?

Bonifacius Comes, Africæ præ-
fectus, æmularum, quos in aula Im-*lib. XXIV.*
peratoris habebat, insidiis ad ultima *§. 51. 52.*
confilia impulsus, arma arrinuit, pro-
priam salutem defensurus, & a S. Augu-
stino, amico suo, consilium in re subita
& ardua expedit. Respondet S. Do-
ctor, salutaria monita ad corrigendos
mores

mores tribuit, suadet; potentia sua prudenter & provide uteretur. Quod vero ad bellum, quod suscepserat, spectabat, diserte denunciat, suum neutram esse hac super re consilia ipsi suggestere, nec decere, ut' arinorum ullam mentionem ficeret. Noverat nimurum S. Augustinus officii sui limites, a quibus nec latum unguem recedere constituerat. Episcopi nostri, longe audaciore consilio, a Ludovici Pii partibus ad filios deficiunt, rebelles ad suscipiendum bellum civile excitant, quod Francorum Imperium pæne evertit. Non deerant, quæ ad defendendam causam suam speciose afferrent; imbecilli animi Principem esse Ludovicum, secundæ uxoris cupiditatibus obnoxium, unde totum Imperium turbaretur. At Episcopos pensare oportuisset, quanta mala ex præcipiti consilio fecitura essent, & meminisse, non licere sibi supremo Principi velut humili monacho Pœnitentiam Ecclesiasticam præscribere.

Summi Pontifices jure merito existimantes, tantum sibi, quin & plus, poter-

potestatis esse quam Episcopis, brevi etiam Supremorum Principum causas, non ut intercessores aut arbitri, *Hist. lib. LII.* sed tanquam vi officii & ad id ipsum *§. 24.* auctoritate præediti definire cœperunt. Quod revera non aliud erat, quam coronas, quibus vellent, dispensare. Ita Hadrianus II. Carolo Calvo prohibuit, ne Regnum Lotharii nepotis sui adiret, nec parum offensus est, quod Carolus nihilominus hoc Regnum occupasset. Memineris vero, amice lector, quanto vigore Hincmarus huic Pontifici se objurganti responderit, cum ei nomine Procerum *lib. LII. §. 8.* *Hincm. op.* Francorum rescripsit; Regna hujus ^{41.} Mundi bello & victoriis, non autem Papæ vel Episcoporum excommunicatione parari. Et postea; *rogate Papam, ut cogitet, non posse ipsum simul Regis & Episcopi munere defungi, & Antecessores ipsius Ecclesiam non Rempublicam rexisse.* Item: *Officium Episcopi non est quemquam excommunicationis fulmine ideo ferire, ut cuiquam Regnum hujus Mundi vel detur, vel auferatur, nunquam enim persuadet*

*bit Papa, uos ad Regnum Cælorum per-
venire non posse, nisi in terris Regem,
quem ipsi nobis dare placuerit, rece-
rimus.*

Hæc itaque ex coniunctione Episcopatus cum Principatu sæculari se-
cuta sunt. Credebatur illis obscuris Ecclesiæ sæculis, præstare Episco-
pum esse & Principem quam Episco-
pum non Principem; sed non atten-
debant, qui ita judicabant, Principem
nocere Episcopo, quod hodie in Ger-
mania & Polonia satis exploratum
est. (*) Hic enim locum habet præ-
clara Regula Hesiodi; magis prode-
sse dimidium quam totum. Sed quid
ego Hesiodium commemoro? habe-
mus ipsius JEfu Christi auctoritatem,
docentis, pluris æstimandam esse vir-
tutem

(*) Satis superque fuisset, si Fleurius tanti ponderis materiam problematice proposuisset, rem indefinitam reliquisset, & sententiam non ro-
gatus non pronunciasset. Inde etiam est, quod a Vi-
ro Clarissimo in *Reflex. & Princip. mel. part. III.*
in ferendis judiciis temere præceps dicitur. Ce-
terum Fleurius, ubique, sua opinione, veri-
tatem profert, nec Germanis, nec Italis nec
Polonis nec, popularibus suis, Gallis parcit,

tutem solam, quam cum divitiis con-
junctam.

In ista utriusque Potestatis confu-
sione Sæculares quoque Jurisdic-
tio-
n-
nis suæ limites transgressi sunt. Sæ-
pe Optimates non requisito Episcopo-
rum consensu Presbyteros in Eccle- *Hist. lib. I.*
sii sibi subjectis constituebant. Et *XXXII.*
Reges jam illa ætate, qua stirps pri- *§. 44. 69.*
ma in Galliis imperabat, de Ecclesiis *Concil. Caro.*
Cathedralibus decernere præsume- *an. 535. c. 1.*
bant, quamvis eodem tempore in Con- *Conc. Aurel.*
ciliis ipsorum consensu celebratis li-
bertas in Electione Episcoporum sta-
tueretur; namque Electionis forma
semper servabatur. Doctissimus Flo-
rus, Ecclesiæ Lugdunensis Diaconus,
scite notat, stante Imperio Romano *post. Agob.*
nec Imperatores, nec Magistratus soli- *to. I. p. 254.*
tos fuisse sese in Electionem Episco- *Hist. lib. XLVI.*
porum, tam parum ac in ordinationem *§. 47.*
Presbyterorum, ingerere. Nempe
tunc Episcopis potestas sæcularis nul-
la erat, quam etiam in Imperio Græ-
corum nunquam obtinuerunt. (*) Ve-
rum

(*) Ecce i quod Fleurius in Ecclesia Occi-
dentali

rum in illis Regnis, quæ ex Imperii Occidentalis ruinis exorta sunt, tanta erat Episcoporum potentia, ut Regum intereffet, de Episcoporum fide lecuros vivere. Unde in Electionibus consensus Principis necessario requirebatur. Nam in hac materia Iuris fundamentum non in factis, saepe Juri contrariis, sed in Conciliis, in Legibus & Actis publicis ponendum est. Quæ de Episcopis dixi, etiam servata propositione de Abbatibus accipienda sunt. Hi licet Titulo monasterii viverent & ex consequenti essent monachi, occasione tamen fundorum, quos possidebat Monasterium, ad conditionem Principum se se evectos vivabant,

dentali factum non fuisse paulo ante exoptabat, in Orientali non evenit. Episcopi nunquam Principatum sunt consecuti. Quid vero emolumenti inde Ecclesiæ accessit? plane nihil, forsitan econtra plurimum damni. Nam cum nulla vel valde tenuis esset apud Græcorum Imperatores auctoritas Episcoporum & Patriarcharum, quos Sedi Patriarchali pro iubitu imponebant, removebantve, vilescente Sacerdotio tandem etiam vera Fides in Ecclesia Constantinopolitana interiit.

debant, habebant Vasallos & milites, quos in hostes ducebant, saepe in Aula versabantur, atque ad Regum Curias & Comitia vocabantur. Hinc judicabit prudens Lector, quam difficile non solum hujusmodi Abbates, sed etiam ipsorum monachi, quorum aliquos semper itinerum socios habebant, Regulam observare potuerint, quantum eorum absentia Disciplinæ nocuerit, quantam animorum distractionem redditus e Regia creaverit. Cum deinde hujusmodi Abbates-Principes ad suscipiendas multas profectiones & magnos sumptus faciebant, divitiis opus haberent, sua, qua pollebant, auctoritate utebantur, ad obtainendas complures Abbatias, quas deinde, excusso omni conscientiæ scrupulo, servabant.

Sed nequid hic stetit abusus. Episcopis Clericisve, quamvis non essent monachi, & proinde Abbatialis Dignitatis incapaces, Monasteria conferebantur; nam Commendæ ultimis demum Sæculis fuere introducctæ. Tandem Reges Abbatias etiam

Hist. Eccles. Tom. XIV. I i Lai-

Laicis commiserunt, aut sibi ipsis resevarunt, tantusque abusus a Sæculo octavo usque ad decimum publice viguit. Proceres, nulla alia Institutione quam Principis gratia muniti, monasteria adibant, sedemque ibi cum uxoribus & liberis, Vafallis & familiaribus, equis canibusque, figebant, consumentes maximam fructuum partem. Reliqua vero dabant pauculis monachis, ut saltem aliqua monasterii species esset, ibidem toleratis, quorum mores in dies depravabantur.

Idem malum in Oriente grassabatur, licet ejusdem origo contra Canones non pugnasset. Monasteriis plenisque ab Iconomachis, Infensissimis Cœnobitarum hostibus, destructis, Imperatores & Patriarchæ Constantinopolitani, ut ea restaurarent, eorundem curam Episcopis aut viris Laicis potentibus commiserunt, additis mandatis; redditus custodirent, Bona alienata vindicarent, tecta reficerent, monachos congregarent. Atque ejusmodi Curatores *Charisticarii* dicebantur. Sed post breve tempus, cum Tuto-

Hist. I. LIX.

§. 16.

Tutores charitate pleni esse debuissent, facti sunt Domini avari, qui monachos ut mancipia habuerunt, omnes prope redditus ad suum aerarium traxerunt, tandem jus, quod sibi in monasteria competebat, etiam in alios transferre ausi.

§. XI.

Hos effectus producebant colla-
tæ Ecclesiis divitiæ, ambitionis Cleri-
corum & Laicorum avaritiae perpe-
tuum in omnibus fæculis irritamen-
tum, tunc præcipue, quando Clerici
bonis moribus amorem & veneratio-
nem populi sibi non conciliant, quan-
do Laicis oneri esse videntur, eaque
obsequia spiritualia, quæ Fideles a
Clericis, magnas opes possidentibus,
expectant, non præstantur. Absolu-
ta necessitas postulat, fundos destina-
ri ad communes pro Religione Chri-
stiana sumptus faciendos, quod in
omni alia, cuiuscunque generis socie-
tas sit, requiritur. Necessariæ sunt
opes, unde Clerici, Ecclesiis servien-
tes, alantur, ædes extruantur, vel far-
ta tecta conserventur, vestes Sacræ

I i 2 &